

รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
(Agri-Map)
บ้านห้วยเตือ ม.๓ ต.ผาป่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

ดำเนินการโดย
สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ ๓ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑. หลักการและเหตุผล

พื้นที่การเกษตรของไทยจำนวนหนึ่งทำอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย (Sm) และไม่เหมาะสม (N) มีผลให้ได้ผลผลิตต่ำต้นทุนการผลิตสูง ผลตอบแทนจึงต่ำ หรือขาดทุนในบางปี อีกทั้งมีการใช้ที่ดิน เพื่อทำนามากเกิน ความต้องการของตลาด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีนโยบายให้มีการ ปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม เหล่านี้ ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

เนื่องจาก ภาคการเกษตรไทย ยังมีการผลิตไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้าน เศรษฐกิจทั้งภายในประเทศ และการเชื่อมโยงในระดับโลก มีความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้า บางชนิด ส่งผลถึงราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ส่วนด้านกายภาพ เกษตรกรยังมีการผลิตตามความเคยชิน สินค้าเกษตรหลายชนิดจึงถูกผลิตอยู่ในพื้นที่เหมาะสมน้อย หรือไม่เหมาะสม ทำให้มีต้นทุนในการผลิตสูงในขณะที่ ได้ผลตอบแทนต่ำ ขาดศักยภาพในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ ผลักดันนโยบายการลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ซึ่งการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมจะเป็นเครื่องมือ ที่สำคัญในการบรรลุผลตามนโยบายดังกล่าว

กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน จะดำเนินการจัดจ้างดำเนินงานโครงการบริหารจัดการ การผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) บ้านห้วยเตือ ม.๓ ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน จำนวน ๗๕ ไร่ โดยกำหนดแผนงานจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย ของดิน ให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนา ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตรอย่างถูกวิธีและเหมาะสม อันจะส่งผล ให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่าง เหมาะสมและได้ประโยชน์สูงสุด นำมาซึ่งรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ทำการเกษตรให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพใน พื้นที่ บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ ๓ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒) เพื่อแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และตรงกับ ความต้องการของชุมชน

๓) เพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร เศรษฐกิจและสังคม ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ และรักษา สภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน

๓. เป้าหมาย

๑) ปรับระดับพื้นที่นา (Land Leveling) พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๖๔ ไร่

๒) ทำทางลำเลียง ระยะทางไม่น้อยกว่า ๐.๕๒๘ กิโลเมตร และป้ายโครงการ ตามแบบมาตรฐานงาน จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

๔. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๑) การคัดเลือกพื้นที่ก่อนการดำเนินงาน
- ๒) จัดทำรายละเอียดโครงการ
- ๓) ประชุมชี้แจงเกษตรกร ผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๔) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
- ๕) ผลิตปุ๋ยหมัก พด.
- ๕) ควบคุมและติดตามผลการดำเนินงาน
- ๖) การจัดทำรายงานสรุปผล

๕. สถานที่ดำเนินการ

บ้านห้วยเตือ หมู่ ๓ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มต้นโครงการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ สิ้นสุดโครงการ เดือนกันยายน ๒๕๖๖

๗. แผนงานและงบประมาณ

แผนงาน/กิจกรรม	หน่วย นับ	การดำเนินงาน		งบประมาณ (บาท)	
		แผนการ ดำเนินงาน	ผลการ ปฏิบัติงาน	งบประมาณที่ ได้รับ	ผลการเบิก จ่ายเงิน งบประมาณ
๑. จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๗๕	๗๕ ไร่	๑๔๙,๙๘๐.-	๑๐๐
๒. ผลิตปุ๋ยหมัก พด.	ตัน	๕๐	๕๐ ตัน	๑๗๐,๐๐๐.-	๑๐๐
รวม				๓๑๙,๙๘๐.-	๑๐๐

๘. ผลผลิต (output)

- ๑) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปรับระดับพื้นที่นา (Land Leveling) ๖๔ ไร่ และทำทางลำเลียง ๐.๕๒๘ กิโลเมตร ภายในวงรอบโครงการ ๗๕ ไร่
- ๒) ผลิตปุ๋ยหมัก พด. เพื่อสนับสนุนภายในโครงการ ๕๐ ตัน

๙. ผลลัพธ์ (outcome)

- ๑) สามารถป้องกันการชะล้างพังทลายของดินได้ จากการคำนวณโดยสมการสูญเสียดินสากล (Universal Soil equation: USLE) ได้ ๑๐ ตัน จากพื้นที่ทำระบบอนุรักษ์ ๖๔ ไร่
- ๒) สามารถปรับปรุงคุณภาพดินจากพื้นที่เดิมหลังจากก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการวิเคราะห์ดินจากชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) และชุด LDD pH Test Kit พบว่าระดับ

N ก่อนการปรับปรุงบำรุงดินอยู่ในระดับ ปานกลางหลังการปรับปรุงดินอยู่ในระดับ ปานกลาง
P ก่อนการปรับปรุงบำรุงดินอยู่ในระดับ สูง หลังการปรับปรุงดินอยู่ในระดับ สูง
K ก่อนการปรับปรุงบำรุงดินอยู่ในระดับ สูง หลังการปรับปรุงดินอยู่ในระดับ สูง

๑๐. ผลกระทบ (impact)

๑) การก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินสามารถยับยั้งการชะล้างพังทลายของดินได้ แต่มีบางจุดที่เกิดการขุดมี
สูญเสียน้ำดินจำเป็นต้องฟื้นฟูสภาพดินอย่างเร่งด่วน

๒) ทำให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการพื้นที่ได้ง่ายขึ้น

๑๑. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑๑.๑ เชิงปริมาณ :

๑) จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยปรับระดับพื้นที่นา (Land Leveling) ๖๔ ไร่ และทำทาง
ลำเลียง ๐.๕๒๘ กิโลเมตร ภายในวงรอบโครงการ ๗๕ ไร่

๓) ผลิตปุ๋ยหมัก พด. จำนวน ๕๐ ตัน

๑๑.๒ เชิงคุณภาพ :

๑) เกษตรกรที่รับผลประโยชน์มีความตระหนักถึงการชะล้างพังทลายของดิน มีความต้องการใน
การก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และพร้อมจะบำรุงรักษาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

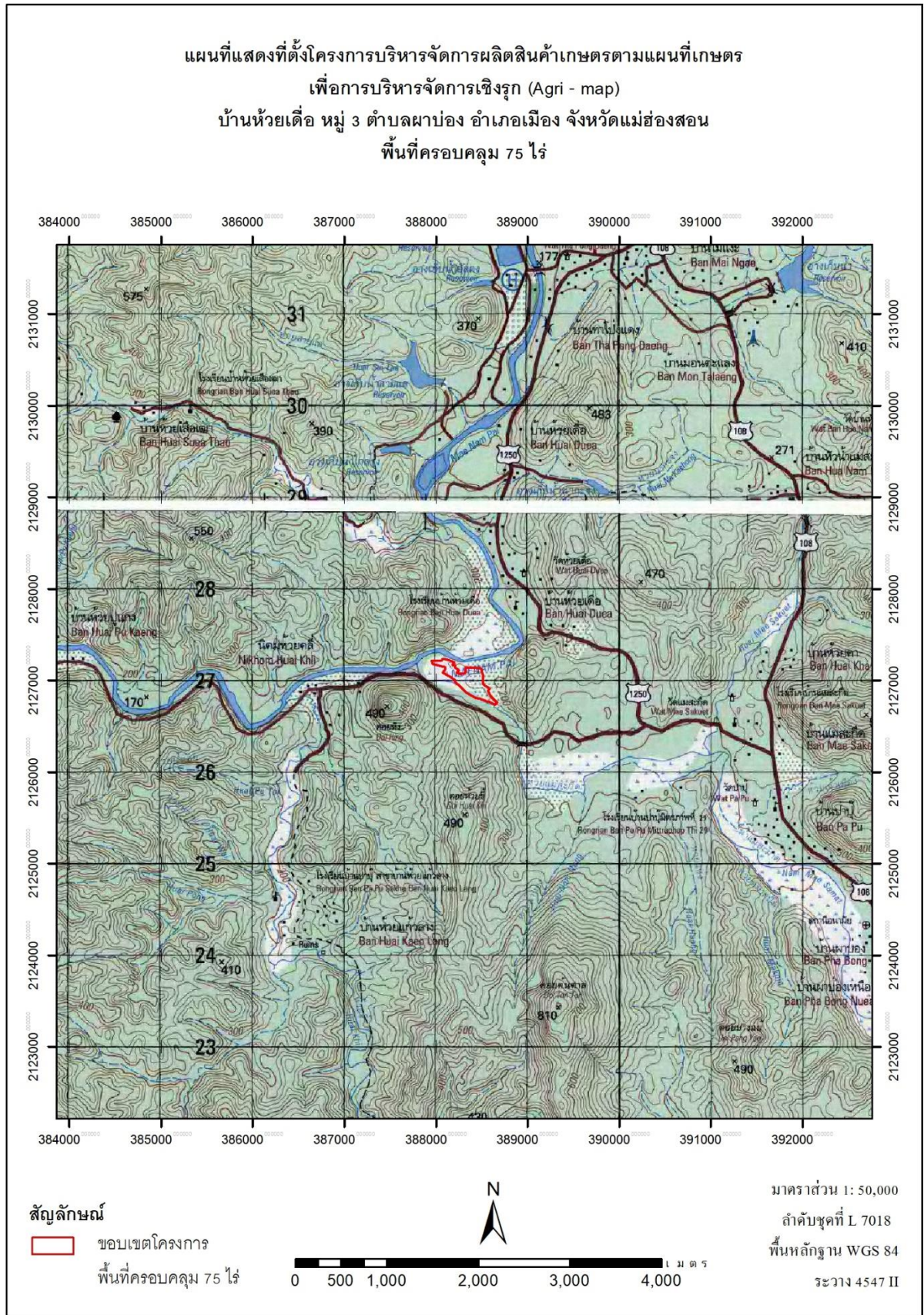
๒) เกษตรกรมีความพึงพอใจในการผลิตและใช้ปุ๋ยหมัก พด. ในพื้นที่ของตน

๑๒. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) พื้นที่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับประโยชน์ในการอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างเป็นระบบ ป้องกันการ
ชะล้างพังทลายของดินสร้างความชุ่มชื้นในดิน

๒) เป็นการอนุรักษ์ ปรับปรุง พื้นฟูทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ให้ใช้ประโยชน์ในการทำเกษตรกรรมได้อย่าง
เต็มประสิทธิภาพ ยั่งยืนสืบไป

๑๓. แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่โครงการ

๑๔. รายละเอียดผลการดำเนินงาน

กิจกรรมสำรวจออกแบบล่งหน้า

พื้นที่ดำเนินงาน พื้นที่โครงการ พื้นที่ขยายผลโครงการ จำนวน ๗๕ ไร่

๑) บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ ๓ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนพื้นที่ ๖๔ ไร่
พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM Q๔๗ X ๓๘๘๒๘๒ Y ๒๑๒๗๐๖๑

กิจกรรมจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

พื้นที่ดำเนินงานทั้งหมด พื้นที่โครงการ พื้นที่ขยายผลโครงการ จำนวน ๗๕ ไร่

๑) บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ ๓ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนพื้นที่ ๖๔ ไร่
พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM Q๔๗ X ๓๘๘๒๘๒ Y ๒๑๒๗๐๖๑

๒) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ ๓ ราย

รายชื่อเกษตรกร

๒.๑ นายประเสริฐ จันทร์โอภาส

๒.๒ นายชัยณรงค์ ภาพเพริดพริ้ง

๒.๓ นายธานินทร์ ไกรภาพเจริญจิต

๓) ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ) เกษตรกรผู้ได้รับประโยชน์จากการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๓ ราย

กิจกรรมสาธิตการทำปุ๋ยหมัก พต.

พื้นที่ดำเนินงานทั้งหมด พื้นที่โครงการ พื้นที่ขยายผลโครงการ จำนวน ๗๕ ไร่

๑) บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ ๓ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวนพื้นที่ ๑ ไร่
พิกัดขอบเขตพื้นที่ดำเนินงาน UTM Q๔๗ X ๓๘๘๒๑๖ Y ๒๑๒๗๑๔๒

๒) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการ ๓ ราย
รายชื่อเกษตรกร

- ๒.๑ นายประเสริฐ จันทร์โอภาส
- ๒.๒ นายชัยณรงค์ ภาพเพริตพริ้ง
- ๒.๓ นายธานินทร์ ไกรภพเจริญจิต

๓) ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน (เชิงคุณภาพ) เกษตรกรที่ได้รับความรู้จากการสาธิตการทำปุ๋ยหมัก พต. จำนวน ๓ ราย และสามารถทำและนำไปใช้ปุ๋ยหมัก พต. ใช้ประโยชน์ได้จริง

๑๕. ปัญหาและอุปสรรค

๑) พื้นที่ก่อสร้างมีความลาดชันสูง การทำระบบอนุรักษ์วิธีกลอย่างเดียวไม่เหมาะสมกับพื้นที่ควรมีการใช้วิธีพืชร่วมด้วย เช่น แนวแฝก คันเศษซากพืช หรือ การปลูกแทนพืชปุ๋ยสดจะสามารถเพิ่มศักยภาพในการป้องกันการชะล้างพังทลายได้

๒) การทำการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบางส่วนถูกทำลายทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ควรมีมาตรการสนับสนุนในการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใช้พืชปุ๋ยสด หินฟอสเฟต และปุ๋ยอินทรีย์ต่อเนืองอย่างน้อย ๓ ปี

๑๖. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑) นายบุญมัน ฉัตรเท	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน
เบอร์โทรศัพท์ ๐-๕๓๖๑-๑๘๕๓	เบอร์โทรสาร ๐-๕๓๖๑-๓๐๑๔
Email: msno๑@ldd.go.th	
๒) นายสยามเขต เล่าเหล็กปาลี	ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๐-๐๓๔-๘๔๗๒	เบอร์โทรสาร ๐-๕๓๖๑-๓๐๑๔
Email: sayhamkate.l@hotmail.com	
๓) นางสาวเบญจมาศ ธาตุชัย	ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙-๙๑๙-๖๔๐๐	เบอร์โทรสาร ๐-๕๓๖๑-๓๐๑๔
Email: benjamasth.@ldd.go.th	